

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN
BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN
ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot
wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 2
december 2011 houdende de subsidiëring van sociale
huisvestingsmaatschappijen voor uitgaven met betrekking
tot rationeel energiegebruik en groene warmte
- Definitieve goedkeuring**

1. Situering

Op 18 november 2016 heeft de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring gehecht aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 december 2011 houdende de subsidiëring van sociale huisvestingsmaatschappijen voor uitgaven met betrekking tot rationeel energiegebruik en groene warmte (VR 2016 1811 DOC.1242/1) en mij gemachtigd het advies van de Raad van State in te winnen binnen een termijn van dertig kalenderdagen.

2. Advies Raad van State

Op 16 december 2016 heeft de Raad van State advies uitgebracht over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering (advies 60.496). Hierna worden de opmerkingen puntsgewijs overlopen en wordt waar dit nodig is, een voorstel tot aanpassing geformuleerd.

- De Raad van State stelt zich de vraag of de technische voorschriften die in het ontwerpbesluit zijn opgenomen niet kunnen beschouwd worden als een technisch voorschrift in de zin van artikel 1, f), van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 'betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij'. De Raad van State geeft aan dat de ontworpen regeling niet zelf kenmerken van een product vaststelt, maar er in dat geval wel sprake lijkt te zijn van technische specificaties die verbonden zijn met een financiële maatregel die het verbruik van producten beïnvloedt, doordat hij de naleving van die technische specificaties aanmoedigt. De ontworpen subsidieregeling kan er immers toe leiden dat het verbruik van producten die voldoen aan de normen waarin het

ontwerp voorziet, gunstig wordt beïnvloed. Bijgevolg lijkt het volgens de Raad van State om een technisch voorschrift te gaan in de zin van artikel 1, f), van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015. Behoudens indien de normen waarnaar wordt verwezen zelf reeds zijn aangemeld, dient het ontwerp volgens de Raad van State dan ook overeenkomstig artikel 5, eerste lid, van die richtlijn onverwijld aan de Europese Commissie te worden meegedeeld. Na die mededeling zal het ontwerp pas kunnen worden aangenomen nadat de in artikel 6 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 bepaalde wachtermijnen in acht werden genomen.

De opstellers van het ontwerp van BVR komen tegemoet aan deze opmerking door alle criteria waaraan de maatregelen moeten voldoen, op te nemen in het REG/VKF-besluit zelf in plaats van in een ministerieel besluit. Zo moet voor de subsidievoorwaarden niet langer worden verwezen naar de technische normen vastgesteld door VMSW zolang de minister bevoegd voor Wonen de voorwaarden om in aanmerking te komen voor subsidiëring nog niet heeft vastgesteld. Voor de criteria opgenomen in het BVR wordt er bovendien waar mogelijk verwezen naar het Energiebesluit van 19 november 2010 in plaats van naar specifieke technische normen.

- De Raad van State merkt op dat er in artikel 3, derde lid, 2° van het REG/VKF-besluit van 2 december 2011 (artikel 2, 2°, van het ontwerp) wordt verwezen naar technische normen en voorschriften die niet werden bekendgemaakt in het Belgische Staatsblad. Het knelpunt van de ontbrekende bekendmaking van technische normen waarnaar in Belgische rechtsregels wordt verwezen, zou op een horizontale manier moeten worden onderzocht en opgelost. Mochten er voor het oplossen hiervan bijzondere redenen zijn om bij bijzondere wet af te wijken van de gebruikelijke bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, dan wijst de Raad van State erop dat zal moeten worden toegezien dat deze bekendmaking beantwoordt aan de essentiële randvoorwaarden op het gebied van toegankelijkheid en kenbaarheid van een officiële bekendmaking. Essentieel hierbij is de beschikbaarheid van een Nederlandse versie van de betrokken normen. Daarnaast mag, indien voor het consulteren van de voornoemde normen een vergoeding wordt gevraagd, het bedrag ervan de toegankelijkheid van die normen niet op onevenredige wijze belemmeren.

De opstellers van het ontwerp van BVR komen tegemoet aan deze opmerking door in het REG/VKF-besluit niet meer te verwijzen naar “het bouwtechnisch Bestek Woningbouw van de VMSW van 22 december 2015” of naar andere technische normen.

- De Raad van State vraagt zich af of er geen overgangsregeling moet voorzien worden voor de hangende subsidieaanvragen omdat het toepassingsgebied van artikel 3, eerste lid, 1°, 2°, 3°, 4°, 5° en 11° van het REG/VKF-besluit uitdrukkelijk wordt beperkt en niet meer van toepassing is op “te realiseren sociale huurwoningen”. Via het ontwerpbesluit werd immers toegevoegd dat het enkel van toepassing is “op bestaande woningen”.

Deze aanpassing was enkel ter verduidelijking doorgevoerd en niet om dergelijke beperking op te leggen. Het besluit werd aangepast om duidelijk te maken dat de maatregelen niet enkel gelden voor bestaande woningen.

- Ten slotte geef de Raad van State aan dat door middel van artikel 9 van het ontwerpbesluit (het besluit treedt in werking op de datum van de goedkeuring door de Vlaamse Regering) terugwerkende kracht wordt verleend aan het te nemen besluit. In dat verband merkt de Raad van State op dat het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten slechts onder bepaalde voorwaarden toelaatbaar is: “Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is enkel toelaatbaar ingeval voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling waarbij, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen worden toegekend of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.” Enkel indien de retroactiviteit van de ontworpen regeling in één van de opgesomde gevallen valt in te passen, kan deze worden gebillijkt. De Raad van State is vervolgens van mening dat voor zover de ontworpen regeling er niet toe leidt dat verkregen situaties worden aangetast, wat het geval zou zijn indien maatregelen die thans voor subsidie in aanmerking komen door het te nemen besluit hiervan worden uitgesloten, kan worden aangenomen dat de terugwerkende kracht wordt verantwoord door de goede werking van het bestuur. De Raad van State geeft ten slotte nog aan dat omwille van de rechtszekerheid en transparantie van de regelgeving het evenwel aangewezen is om te voorzien in een precieze datum van inwerkingtreding, in plaats van te verwijzen naar de datum waarop het te nemen besluit door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd.

Om hieraan tegemoet te komen wordt de datum van inwerkingtreding van het ontwerpbesluit vastgesteld op 23 december 2016.

Daarnaast werden nog de volgende technische wijzigingen doorgevoerd aan het ontwerpbesluit:

- Initiatiefnemers kunnen bij het indienen van een subsidieaanvraag vanuit de initiële REG-middelen aanspraak maken op een nieuwe premie bij het plaatsen van een ventilatiesysteem. Voor de plaatsing van een ventilatiesysteem werd initieel een onderscheid gemaakt tussen enerzijds een premie van 1.500 euro per woning bij de plaatsing van een ventilatiesysteem met vrije toevoer en mechanische afvoer (al dan niet vraaggestuurd) en anderzijds een premie van 3.000 euro per woning bij de installatie van een ventilatiesysteem met mechanische aan- en afvoer met warmteterugwinning. Er wordt geopteerd om het premiebedrag te beperken tot telkens 1.500 euro per woning bij de installatie van zowel een vraaggestuurd ventilatiesysteem met vrije toevoer en mechanische afvoer als voor een ventilatiesysteem met mechanische aan- en afvoer met warmte terugwinning.

- Om in aanmerking te komen voor een REG/VKF-premie mocht er maximaal drie jaar verstreken zijn tussen de datum van de sloopvergunning en de premieaanvraag voor vervangingsbouw. Na een analyse van enkele projecten bleek deze termijn niet haalbaar omdat sloopwerken in grote renovatiewerken vaak gefaseerd en bijgevolg over meer dan 3 jaar verlopen. Op die manier is een termijn van drie jaar niet voldoende en zouden er projecten uit de boot vallen om een premieaanvraag in te dienen. Om hieraan tegemoet te komen werd een aanpassing doorgevoerd aan het ontwerpbesluit. Meer bepaald zal de termijn van drie jaar om een premie aan te vragen, worden afgetoetst tussen de datum van de voorlopige oplevering van de sloopwerken en de aanvraagdatum van de premie. Dit zal er voor zorgen dat de initiatiefnemers toch voldoende tijd krijgen bij een gefaseerde sloop en vervangingsbouw om een premie aan te vragen.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het advies van de Inspectie van Financiën van 27 oktober 2016, en het begrotingsakkoord van 9 november 2016 werd gevoegd bij het dossier dat aanleiding gaf tot de eerste principiële goedkeuring. Er worden geen wijzigingen aan het ontwerp doorgevoerd die een budgettaire weerslag hebben.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er zijn geen wijzigingen die tot gevolg hebben dat het uitgangspunt, opgenomen in het dossier dat aanleiding gaf tot de principiële goedkeuring, moet worden aangepast.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Er zijn geen wijzigingen die tot gevolg hebben dat het uitgangspunt, opgenomen in het dossier dat aanleiding gaf tot de principiële goedkeuring, moet worden aangepast.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het taalkundig en wetgevingstechnisch advies met nr. 2016/394 is bekomen op 24 oktober 2016. Er zijn geen wijzigingen die tot gevolg hebben dat het uitgangspunt, opgenomen in het dossier dat aanleiding gaf tot de principiële goedkeuring, moet worden aangepast.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering hecht haar goedkeuring aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 december 2011 houdende de subsidiëring van sociale huisvestingsmaatschappijen voor uitgaven met betrekking tot rationeel energiegebruik en groene warmte.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen,
Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS

Bijlagen:

- het definitief goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
- het advies van de Raad van State nr. 60.496